21074 - Teyemmümün alınış şekli

Soru

Bir insan, su bulamadığı veya su kullanamadığı zaman nasıl teyemmüm almalıdır?

Detaylı cevap

Allah’a hamd olsun.

Buhârî ve Müslim, teyemmümün nasıl alınması gerektiği konusunda Ammâr b. Yâsir'den -Allah ondan râzı olsun- bir hadis rivâyet etmişlerdir.

Buhârî -Allah ona rahmet etsin-, Sahîh'inde birçok yerde bu hadisi rivâyet etmiştir. Bu rivâyetlerden birisinin lafzı, "Fethu'l-Bârî"de geçtiği üzere şöyledir:

إِنَّمَا كَانَ يَكْفِيكَ أَنْ تَصْنَعَ هَكَذَا فَضَرَبَ بِكَفِّهِ ضَرْبَةً عَلَى الْأَرْضِ، ثُمَّ نَفَضَهَا، ثُمَّ مَسَحَ بِهِمَا ظَهْرَ كَفِّهِ بِشِمَالِهِ أَوْ ظَهْرَ شِمَالِهِ بِكَفِّهِ، ثُمَّ مَسَحَ بِهِمَا وَجْهَهُ. [رواه البخاري]

"(Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- Ammar'a:)

- Sana, şöyle yapman yeterli idi, dedi.

(Ardından nasıl teyemmüm alınacağını göstermek için):

İki avucuyla yere bir defa vurdu, sonra avuçlarını çırptı, sonra soluyla (sağ) avucunun sırtını veya sol avucunun sırtını (sağ) avucuyla meshetti. Sonra da onunla yüzünü mesh etti." ("Fethu'l-Bârî"; c: 1, s: 347 ve 355)

Ebu Dâvud bu hadisi, "Avnu'l-Ma'bud", c: 1, s: 317 ve 515'de, Buhârî'nin rivâyet ettiği isnadın aynısı ile rivâyetetmiştir. Fakat Ebu Dâvud, Buhârî'nin hocası Muhammed b. Selâm'ın yerine, Muhammed b. Süleyman el-Enbârî'yi zikretmiştir.

Hâfız İbn-i Hacer -Allah ona rahmet etsin- "Takrîbu't-Takrîb", c: 2, s: 167'de Muhammed b. Süleyman el-Enbârî hakkında şöyle demiştir: "Sadûktur.

Ebu Dâvud'un rivâyet ettiği hadisin lafzı şöyledir:

إِنَّمَا كَانَ يَكْفِيكَ أَنْ تَصْنَعَ هَكَذَا فَضَرَبَ بِيَدِهِ عَلَى الْأَرْضِ فَنَفَضَهَا، ثُمَّ ضَرَبَ بِشِمَالِهِ عَلَى يَمِينِهِ، وَبِيَمِينِهِ عَلَى شِمَالِهِ عَلَى الْكَفَّيْنِ، ثُمَّ مَسَحَ وَجْهَهُ.

[رواه أبو داود]

"(Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- Ammar'a:)

- Sana, şöyle yapman yeterli idi, dedi.

(Ardından nasıl teyemmüm alınacağını göstermek için):

Elleriyle yere bir defa vurdu, ardından ellerini çırptı, sonra sol eliyle sağ elinin sırtını, sağ eliyle de sol elinin sırtını avuçlarıyla mesh etti. Sonra da yüzünü mesh etti." ("Avnu'l-Ma'bûd"; c: 1, s: 317 ve 515)

Hâfız İbn-i Hacer -Allah ona rahmet etsin- "Fethu'l-Bârî"; c: 1, s: 457'de el-İsmâîlî'nin şu lafızla rivâyet ettiğini zikretmiştir:

إِنَّمَا يَكْفِيك أَنْ تَضْرِب بِيَدَيْك عَلَى الأَرْضِ، ثُمَّ تَنْفُضُهُمَا ثُمَّ تَمْسَحُ بِيَمِينِك عَلَى شِمَالِك، وَشِمَالَكَ عَلَى يَمِينِكَ، ثُمَّ تَمْسَحَ عَلَى وَجْهِك. [فتح الباري]

"(Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- Ammar'a:)

- Sana, iki elinle yere vurman, sonra iki elini çırpman, sonra sağ elinle sol elinin sırtını, sol elinle de sağ elinin sırtını mesh etmen, daha sonra da yüzünü mesh etmen yeterli idi, dedi."(Fethu'l-Bârî; c: 1, s: 357)

Muhammed el-Emîn eş-Şenkîtî -Allah ona rahmet etsin- "Edvâu'l-Beyân"; c: 2, s: 43'de şöyle demiştir:

"Buhârî'nin hadisi, (teyemmümde) ellerin, yüzden önce mesh edilmesi gerektiği konusunda kesin bir delildir."

Şeyhulislâm İbn-i Teymiyye -Allah ona rahmet etsin- "Mecmû'ul-Fetâvâ", c: 21, s: 423'de şöyle demiştir:

"Buhârî'nin rivâyeti, ellerin üzerinin, yüzden önce mesh edilmesi konusunda açık bir delildir.

Buhârî'nin diğer bir rivâyetinde geçe:"...iki avucunun dışı..." lafzı, (teyemmümde) sol elinin avucuyla sağ elinin sırtını, sağ elinin avucuyla da sol elin sırtını mesh ettiğine delâlet etmektedir...."

Şeyhulislâm İbn-i Teymiyye -Allah ona rahmet etsin- "Mecmû'ul-Fetâvâ", c: 21, s: 424'de yine şöyle demiştir:

"...Fakat sadece Buhârî'nin rivâyet ettiği lafız, iki elin sırtının, yüzden önce mesh edildiğini açıkça ortaya koymaktadır." Bkz: ("Mecmû'ul-Fetâvâ", c: 21, s: 422-427)

Buna göre teyemmümün alınış şekli şöyledir:

Bir kimse, (kalben) teyemmüme niyet ederek Bismillah der. Sonra iki avucuyla yere bir defa vurur. Sonra sol avucunun içiyle sağ elinin sırtını, sağ avucunun içiyle de sol elinin sırtını mesh eder.Sonra da iki eliyle yüzünü mesh eder. Abdestten sonra okunan duâ ve zikirleri, teyemmümden sonra da okur.

Allah Teâlâ en iyi bilendir.